

Названието Герлово се е зело отъ името на стария градъ Герилово (развалинитѣ му двѣ версти на С. И. отъ Върбица), който е билъ една отъ силнитѣ крѣпости въ старо врѣме, яка защита на прѣстолия градъ Прѣславъ и който геройски се е бранилъ противъ нападателитѣ и найсетѣ се разрушилъ отъ дивитѣ азиатски завсеватели, турцитѣ. Остатѣка отъ жителитѣ на този градъ, разпрѣстнати изъ околността, заселили се, като начнали да наричатъ цѣлата околностъ съ сѣщото название Герилово, скратено Герлово. *) Сегашнитѣ жители на Герлово, на които прадѣдитѣ едно врѣме си пролѣли крѣвта да защищаватъ християнското си огнище отъ осквернението на дивия мохамеданецъ, днесъ сѣдни отъ най гърѣшитѣ изпълнители на мохамеданството, едни отъ най-свирепитѣ и фанатически турци. Слѣдъ покорението на Герлово отъ Турчина, слѣдъ умаломощението на българщината и въ туй мѣстище, българитѣ, отрупани отъ разни нужди и притеснения, отъ време на врѣме ту се изселвали другдѣ, ту се потурчвали за да могатъ по-безопасно да живѣятъ, и тѣй мѣстността се довольно разредела и съвсѣмъ почти потурчила.

До началото на XVIII вѣкъ сѣ се запазили много български села на сѣверната и источната страна на Герлово, като тѣрпѣли и си съхранявали народността; въ найсетѣ турското правителство съ своитѣ зѣбрства и измислени данѣци сполучило и тѣхъ да унищожи и да ги обърне въ мохамеданство. Днешнитѣ тур. села: Юлларъ, Чюлфакюй, Карадемиркюй, Хуиванъ, Чаушкюй (въ старо врѣме Смолюво) Гюнокуй, Яива, Черковна, Търновца и Драгановецъ (т. Болукѣж) **) сѣ били Български въ тѣхъ врѣмена, и едно по едно и тѣй приемали силния ислямизмъ. Не по-късно отъ прѣди 120 години е потурчено с. Драгановецъ спорѣдъ исчислението, което може да се направи, като се земни прѣдвидъ, че въ Върбица има 50 годишни хора, на които прѣдѣдитѣ или прѣбабитѣ сѣ задомѣвани отъ Драгановецъ или пѣкъ прѣселени въ врѣме на турчението. Въ с. Гюлмянкюй прѣди 115 год. нѣщо сѣ живѣли Бъл-

*) Тѣдѣсъ нито Българитѣ, нито турцитѣ казватъ Карлово за Герлово, както пише г-нъ Иречекъ.

**) Въ с. Драгановецъ прѣди три години се населихъ 38 кѣщи Българи отъ Старо-загорско.

